

Nyhedsbrev

Regionernes Bio- og GenomBank

December, 2020

Dette er et nyhedsbrev for Regionernes Bio- og GenomBank udarbejdet af sekretariatet.

Nyhedsbrevet informerer om nyt fra sekretariatet og biobankerne samt en status for materialeindsamlingen i de 4 biobanker: Dansk CancerBiobank, Dansk ReumaBiobank, Dansk BloddonorBiobank samt Dansk covid-19Biobank.

Vi modtager meget gerne RBGB-relevante nyheder til offentliggørelse i nyhedsbrevet fra læserne. Se evt. sekretariatets kontaktoplysninger sidst i nyhedsbrevet.

Indhold

Nyt fra sekretariatet	1
Projekt i fokus – DCB	4
Status for materialeindsamling	5
Materialeindsamling på afdelingsniveau, DRB.....	10

Nyt fra sekretariatet

Videoer

Vi har i sekretariatet arbejdet på at få lavet syv film om RBGB i samarbejde med Det Danske Bloddonorstudie og filmproducenten WeLoveVideo. RBGB har fået lavet følgende film:

- Hvad er Regionernes Bio- og Genombank?
- Hvad er Dansk CancerBiobank?
- Hvad er Dansk Reumabiobank?
- Hvad er Det Danske Bloddonorstudie? (Udarbejdet af Det Danske Bloddonorstudie)
- Samtykke til forskning
- Tilfældighedsfund
- Omfattende genetisk testning

Filmene er blevet til, da vi ønsker at skabe gennemsigtighed og samtidig skabe et øget fokus på, hvem vi er, hvad vi kan, og hvordan vores fælles virke kommer patienter til gode. Filmernes emner er valgt ud fra tilbagemeldinger vi har modtaget på diverse møder i RBGB.

Vi har netop sendt en endelig godkendelse af filmene til WeLoveVideo, og vi forventer derfor, at filmene kommer på hjemmesiden og på vores LinkedIn profil i løbet af kort tid.

LinkedIn

Sekretariatet for RBGB er kommet på LinkedIn. Her vil der blive bl.a. blive delt succeshistorier og dokumenter. Hop gerne ind og følg med ved at søge på "Regionernes Bio- og Genombank (RBGB)" eller ved at trykke [her](#).

Analyse af biobankområdet i Danmark

Sundheds- og Ældreministeriet og Danske Regioner har i samarbejde taget initiativ til en større analyse af biobankområdet kaldet biobankanalysen. Analysen har fokus på, hvilke behov der er, samt hvilke udfordringer der er nu og i fremtiden. Sundheds- og Ældreministeriet står for den juridiske analyse. Der er nedsat en arbejdsgruppe, en følgegruppe og en styregruppe. Der bliver lavet en kortlægning af de store biobanker i Danmark, og de relevante biobankspersoner får tilsendt spørgeskemaer. Arbejdet fortsætter hen over foråret 2021.

Formålet med biobankanalysen er at ende ud med, at man har nogle scenarier for et kommende strategisk nationalt initiativ for biobankområdet.

SOP om ctDNA

For at imødekomme en stigende efterspørgsel på analyser, der ser på cirkulerende tumor DNA (ctDNA) samt for at sikre en ensartet og høj kvalitet af blodprøver forud for ekstraktion af ctDNA, er sekretariatet i RBGB ved at udarbejde en instruks for blodprøvehåndtering af blodprøver indsamlet mhp. ctDNA analyse. Instruksen tager udgangspunkt i vores standard for håndtering af blod sammenholdt med de beskrivelser, der findes i litteraturen omkring præanalytiske faktorerens betydning for oprensning af ctDNA. Derudover vil instruksen blive udarbejdet i samarbejde med DCCC - Danish Comprehensive Cancer Center og i tæt samarbejde med tilbagemeldinger fra det faglige miljø i RBGB. Fremadrettet vil kommende vejledning danne grundlag for protokoller i regi af DCCC med henblik på at optimere håndteringen af blod for at sikre kvalitet og udbytte af ctDNA og for at klarlægge bedste praksis indenfor området.

Der kommer snarest et udkast ud til kommentering – forhåbentligt inden jul.

Redigering af autoreservationer

Som nævnt i vores nyhedsbrev fra august 2020, har vi indgået en aftale med CGI, så det skulle blive muligt at slette og redigere i autoreservationer i RBGB's registreringsmodul, f.eks. for at kunne forlænge autoreservationer, hvis et projekt får forlænget deres autoreservationer. Denne ændring er nu implementeret i modulet og klar til brug. Vores instruks vedr. autoreservationer er ligeledes opdateret. En opdateret version ligger på vores hjemmeside og kan rekvireres hos sekretariatet.

Årshjul og årsrapport

Årshjulet for 2021 er under udarbejdelse og vil snarest muligt blive sendt ud. Vi vil dog allerede nu gerne gøre opmærksom på, at efterregistrering i modulet skal ske **inden d. 1/2 2021**, så vi kan påbegynde arbejdet med årsrapporten.

Jul

Vi er nu gået ind i december – hjerternes tid. Vi ønsker jer alle en rigtig glædelig jul og et godt nytår med jeres nære og kære og vil gerne benytte lejligheden til at sige jer tak for et godt samarbejde i 2020. Vi ser frem til at fortsætte i 2021. Sekretariatet for RBGB holder lukket torsdag d. 24/12 2020, fredag d. 25/12 2020 og fredag d. 1/1 2021.

Projekt i fokus – DCB

MASTER

Atorvastatin er et kolesterolsænkende lægemiddel, der bruges til at sænke mængden af kolesterol i blodet. Vanligvis bruges medicinen til patienter med hjertesygdomme og/eller forhøjet kolesterol. Det er et velkendt lægemiddel, som omkring en femtedel af den voksne befolkning i Danmark tager hver dag. Tidligere studier giver en formodning om, at risikoen for tilbagefald af brystkræft er mindre hos patienter, der behandles med atorvastatin.

Formålet med dette videnskabelige forsøg er derfor at undersøge, om risikoen for tilbagefald af brystkræft mindskes, hvis den vanlige behandling kombineres med atorvastatin. Videnskabeligt set kan vi bedst finde ud af dette ved at fordele patienter, der ønsker deltagelse i forsøget, tilfældigt i to grupper. Fordelingen kaldes en randomisering.

I dette videnskabelige forsøg bliver halvdelen behandlet med tabletterne atorvastatin, mens den anden halvdel får placebo, dvs. tabletter med et uvirksomt stof. Hverken patienten, lægen eller sygeplejerskerne på sygehuset, ved, om den enkelte patient får atorvastatin eller placebo. Der skal i alt være 3.360 personer med i dette videnskabelige forsøg.

Forsøgsbehandlingen med atorvastatin/placebo varer i 2 år som tillæg til standardbehandlingen af brystkræft.

Patienter, der deltager i dette forsøg, får taget ekstra blodprøver, der vil blive undersøgt for forskellige biologiske markører for bedre at forstå effekten af atorvastatin ved brystkræft.

Status for materialeindsamling

Fremover vil nyhedsbrevets status for materialeindsamling indeholde kvartalsudtrækket, som ligeledes sendes til regionssundhedsdirektørerne. Ønskes nærmere information om status for indsamlingen på lokalafdelingerne, kan centerprojektlederen eller sekretariatet for RBGB altid kontaktes mhp. et udtræk.

Tabel 1-5 viser den kvartalsvise materialeindsamling på centerniveau for hver region for 2020 (udtræk pr. 17.08.20). Til sammenligning angiver tabellerne tilsvarende tal for 2019.

Tabel 1: Status for den kvartalsvise materialeindsamling for hvert center i Region Sjælland.

Region Sjælland			Antal materialer								I alt 2019	I alt 2020
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020		
DCB												
	Center Næstved											
		Blod	239	134	201	105	141	163	211		792	402
		Væv	308	184	313	169	266	332	261		1.148	685
		Knoglemarv	0	0	0	0	0	0	0		0	0
		Hæm-blod	0	0	0	0	0	0	0		508	0
DRB												
	Center Næstved											
		Blod	0	0	0	0	0	0	0		0	0
		Ledvæske	0	0	0	0	0	0	0		0	0
D19B												
	Center Næstved											
		Blod	-	0	-	0	-	0	-		-	0
			Antal donorer									
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020	I alt 2019	I alt 2020
DBB**												
	Region Sjællands Sygehusvæsen											
		Blod-CPR	1.376	231	782	2	719	0	382		3.273*	233

*summen af CPR-blod for hele året er mindre end summen af kvartalerne, fordi nogle patienter donorer blod flere gange i løbet af året.

**DBB har ikke indsamlet prøver siden april grundet Corona-epidemien

Tabel 2: Status for den kvartalsvise materialeindsamling for hvert center i Region Hovedstaden.

Region Hovedstaden			Antal materialer								I alt 2019	I alt 2020
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020		
DCB												
	Center Rigshospitalet											
		Blod	636	508	643	310	485	377	469		2.233	1.195
		Væv	1.002	1.042	979	869	969	946	923		3.873	2.857
		Knoglemarv	7	6	12	15	4	6	6		29	27
		Hæm-blod	30	30	23	32	24	32	26		103	94
	Center Herlev											
		Blod	655	846	669	776	737	866	836		2.897	2.488
		Væv	648	610	626	516	596	595	644		2.514	1.721
		Knoglemarv	19	11	22	13	12	1	16		69	25
		Hæm-blod	22	33	49	2	142	17	73		286	52
DRB												
	Center Glostrup											
		Blod	398	317	435	203	344	110	466		1.643	630
		Ledvæske	1	0	7	0	1	7	2		11	7
D19B***												
	Center Rigshospitalet											
		Blod	-		-		-	0	-		-	0
	Center Herlev											
		Blod	-	0	-	82	-	17	-		-	99
			Antal donorer									
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020	I alt 2019	I alt 2020
DBB**												
	Rigshospitalet											
		Blod-CPR	3.252	1.224	1.649	0	1.212	0	1.691		7.961*	1.649

*summen af CPR-blod for hele året er mindre end summen af kvartalerne, fordi nogle patienter donorer blod flere gange i løbet af året.

**DBB har ikke indsamlet prøver siden april grundet Corona-epidemien.

***D19B, Rigshospitalet registrer via import. Der er endnu ikke importeret data for 2020

Tabel 3: Status for den kvartalsvise materialeindsamling for hvert center i Region Nordjylland.

Region Nordjylland			Antal materialer								I alt 2019	I alt 2020
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020		
DCB												
	Center Aalborg											
		Blod	400	306	400	200	322	273	386		1.508	279
		Væv	186	220	253	178	187	218	212		838	616
		Knoglemarv	197	112	182	62	166	85	195		740	259
		Hæm-blod	273	65	221	72	198	137	234		926	274
DRB												
	Center Hjørring											
		Blod	136	203	149	85	141	94	143		569	382
		Ledvæske	0	0	0	0	0	0	0		0	0
D19B												
	Center Aalborg											
		Blod	-	405	-	1.236	-	606	-		-	2.247
			Antal donorer									
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020	I alt 2019	I alt 2020
DBB**												
	Aalborg Universitetshospital											
		Blod-CPR	780	810	102	0	364	0	995		2.290*	810

*summen af CPR-blod for hele året er mindre end summen af kvartalerne, fordi nogle patienter donorer blod flere gange i løbet af året

**DBB har ikke indsamlet prøver siden april grundet Corona-epidemien

Table 4: Status for den kvartalsvise materialeindsamling for hvert center i Region Midtjylland.

Region Midtjylland			Antal materialer								I alt 2019	I alt 2020
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020		
DCB												
	Center Aarhus											
		Blod	955	1.110	966	858	970	1.062	1.107		3.998	3.030
		Væv	437	403	384	233	394	324	379		1.594	960
		Knoglemarv	0	29	5	20	9	22	27		41	71
		Hæm-blod	0	27	5	20	8	21	25		38	68
DRB												
	Center Aarhus											
		Blod	181	156	188	161	158	189	209		736	506
		Ledvæske	0	0	0	0	0	0			0	0
D19B												
	Center Aarhus											
		Blod	-	0	-	161	-	140	-		-	301
			Antal donorer									
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020	I alt 2019	I alt 2020
DBB**												
	Aarhus Universitetshospital											
		Blod-CPR	1.926	521	1.459	1	1.294	0	1.266		5.948*	522

*summen af CPR-blod for hele året er mindre end summen af kvartalerne, fordi nogle patienter donorer blod flere gange i løbet af året

**DBB har ikke indsamlet prøver siden april grundet Corona-epidemien

Tabel 5: Status for den kvartalsvise materialeindsamling for hvert center i Region Syddanmark.

Region Syddanmark			Antal materialer								I alt 2019	I alt 2020
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020		
DCB												
	Center Odense											
		Blod	342	490	341	293	421	402	562		1.666	1.185
		Væv	447	531	496	477	521	483	515		1.979	1.491
		Knoglemarv	52	36	49	47	38	46	41		180	175
		Hæm-blod	19	15	17	15	11	26	12		59	82
DRB												
	Center Odense											
		Blod	46	47	44	21	46	21	74		210	89
		Ledvæske	0	0	0	0	0	0			0	0
	Center Sønderborg (Gigthospitalet)											
		Blod	294	282	289	245	293	273	299		1.175	800
		Ledvæske	0	0	0		0	0	0		0	0
D19B												
	Center Odense											
		Blod	-	0	-	16	-	18	-		-	34
			Antal donorer								I alt 2019	I alt 2020
			1. kv. 2019	1. kv. 2020	2. kv. 2019	2. kv. 2020	3. kv. 2019	3. kv. 2020	4. kv. 2019	4. kv. 2020		
DBB**												
	Odense Universitets-hospital											
		Blod-CPR	669	170	61	13	332	0	232		1.299*	183

*summen af CPR-blod for hele året er mindre end summen af kvartalerne, fordi nogle patienter donorer blod flere gange i løbet af året

**DBB har ikke indsamlet prøver siden april grundet Corona-epidemien

Materialeindsamling på afdelingsniveau, DRB

Tabel 6: status for materialeindsamlingen i DRB fordelt på afdelingsniveau. Data for 2020 er for perioden 01.01.2020 - 30.09.2020.

Lokalafdeling	Antal blodmaterialer 2019	Antal blodmaterialer 2020
Rigshospitalet - Blegdamsvej	156	62
Hospitalet i Nordsjælland	8	35
Bispebjerg og Frederiksberg Hospital	143	46
Gentofte Hospital	240	66
Rigshospitalet - Glostrup	1.096	420
Aalborg Universitetshospital	499	288
Regionshospital Nordjylland, Hjørring	70	93
Sygehus Fyn, Svendborg	45	26
Odense Universitetshospital	165	62
Vejle Sygehus	410	300
Dansk Gigthospital, Sønderborg	765	500
Aarhus Universitetshospital	711	473
Regionshospitalet, Silkeborg	11	21
Regionshospitalet, Randers	7	12
Regionshospitalet, Horsens	6	0
Regionshospitalet, Herning	1	0

Nyhedsbrevet sendes ud fire gange om året til de faglige følgegrupper, centerprojektlederne og superbrugere i RBGB, DANBIO, Gigtforeningen og Danske Regioner.

Nyhedsbrevet vil også være at finde på RBGB's hjemmeside: <http://www.regioner.dk/rbgb>

Oplysninger om Regionernes Bio- og GenomBank (RBGB) kan fås ved henvendelse til:

Sekretariatet for Regionernes Bio- og GenomBank, Afdeling for Patologi, Herlev Hospital, Borgmester Ib Juuls Vej 73, Opgang 7, 4. etage, L5, 2730 Herlev. Tlf. (+45): 3868 9812/3868 9132 (i tidsrummet kl. 10-12). E-mail: RBGB.sekretariat.herlev-og-gentofte-hospital@regionh.dk